නන්දිනිය වින්දිනිය සිංහල

ගිරා සන්දේශය

පද්‍ය විමසුම - 02

සිංහල A ටීචර්,

සමීර ශ්‍රී විජයරත්න

BA(Hons)Peradeniya

076 7176975

ගිරා පද්‍ය විමසුම

විභාගයට සැනසුම 02

37. දෙසින් දෙස ම දිසි යසසට මෙ නරනිඳු
අසින් අසක් වත් සරි වේ නම් තරිඳු
ඇසින් ඇස පෙනෙන ලොව හැමට එක බඳු
මසින් මසට කුමකට අඩුවෙද උළිඳු

38. ළඳුන් සිනිඳු කොමළක වැළඳි සිහිලසේ
නඳුන් මෙහිමි සොඳ බඳ රඳන ගුණ රැසේ
නුඳුන් අතුරු උරගුන් දරණ කළ තොසේ
සඳුන් තුරෙක සරියයි කියමෝ ද කෙසේ

i. මෙහි සඳහන් රජු කවුද ? ....

ii. රජු සඳට සමාන නොවන්නේ ඇයි ? ....

iii. දෙවන කවියේ රජුත් කාන්තාවනුත් පිළිවලින් සමාන කර ඇත්තේ කුමකට ද? ....
....
....

iv. **උරගුන්, උළිඳු, අසින් අසක්** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.
....

39. සුරතු රූ අයුරු අතු අත රැඳි කනාලිය
නිරතු රූ සිටින රූ සිරි සර මනාලිය
පියක රූ මෙරද රූසිරින් මද දිනාලිය
සුරගු රූ හටද ඉන් නොම හැකි වනාලිය

40. මෙනිරිඳු මෙවන් ගුණ - මිණි රැස් අද නදන්හි

කෙරෙමින් නදන් සී අස් - නොවිහිද අදර අදසින්

i. මේ රජ අනංගයා පරාජය කළේ කුමකින් ද?...

ii. රූපත් කාන්තාවන් සමාන වන්නේ මොනවාට ද? ....

iii. නිදන් කරන බව පැවසෙන්නේ මොනවා ද? ....
....

iv. **නදන් සී ඇස්/ සුරඟුන්** යන පදවල අර්ථය දක්වන්න.

v. ....

42. සුරඹ ලෙසින් දන මන නෙත් ඇද වෙතට
සලඹ ගොසින් රනහස රැව් නිසරු කොට
නලඹ තොසින් දෙන රැඟුමට පළමු කොට
මෙනුඹ ගොසින් වැද එ නිරිඳු සබ මැදට

43. සුබඳ සියල් සිවු වේ දැන පිවිතුරු ව
පැළඳ කසුන් හු අබරණ විසිතුරු ව
නොමඳ පෙරෙවි බමුණන් සිට නිරතුරු ව
එසඳ බියන ජයතුති නද අනතුරු ව

i. ''රන හස රැවු නිසරු කොට'' යන්නෙහි අර්ථය කුමක් ද?..

....

ii. ගිරවාට වදින්නට උපදෙස් දෙන්නේ කාගේ සබයකට ද? ....

....

iii. සිව් වේදය නම් කරන්න. ....

....

iv. **'පෙරවි බමුණන් / කසුන්හු / නලඹ''** යන පදවල අර්ථය දක්වන්න.

....

....

44. ඉගෙන අදිකරණ දැන රදනිය නොයෙක
නිතින පෙමින් මුළු සත්වග රකින ලක
එදින පැමිණි කටයුතු දන්වා නිසැක
සිටින දෙපස හැම මහ මැතිවරන් දැක

45. මුදලිඳ බෙයදු මුල සැඩ නෙලෙහි ඇම කලා
වැදවැද උලැඟි වන සිදුතරඟ සරිසුලා
රදපද තඹුරු කිරුළගමිණි රැසින් ගලා
වැඳ වැඳ නැගෙන පිරිවර නරනිඳුන් බලා

i. රජුගේ ඇමතිවරුන් කුමක් කරන බව පළමු කවියෙන් කියැවේ ද?

....

....

ii. ''සත්වග'' යන්නෙහි අර්ථය කුමක් ද? ....

....

iii. මහමෙර පා මුල සැම කල්හිම සිදුවන්නේ කුමක් ද? ....

....

....

iv. **නැගෙන/කිරුළ'ග/ වැද වැද** යන පදවල වියරණ විභාග දක්වන්න.

....

46. දෙසතුරු ඉසුරු නිරිඳුන් පියෙදු ලකුළු
විසිතුරු මහරු මිණිමුතුපට රන් පබළු
පිවිතුරු කපුරු කස්තුරි නිසි කසි සළු
පියකරු පඩුරු නරනිඳු හට පෑ පැසුළු

47. පරසිඳු කිවිඳු තෙපුලෙන් බැඳි දසට රට
මෙනිරිඳු විරිදු නම් නොමහැර ම තෙසිය සැට
ලෙළවිඳු රතන් රැඳි වැඳි ගණ දෙපස සිට
දලනිඳු ගොසෙව් තුති ගොස කර නැවති විට

i. දේශාන්තර වල රජවරු පැරකුම් රජුට එව්වේ මොනවාද?

....

....

ii. 'පැසුළු' යන පදය කුමන වර්ගයේ පදයක් ද? ....

iii. දෙවන කවියෙන් දැක්වෙන්නේ කාගේ ස්තුති ගායනාවක් ද? ....

....

iv. **'දලනිඳු/වැදිගණ/ දෙසතුරු** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

48. ලියන කියන ලිය ගී රස බිඳ නො හැර
වියන රඳන මිණිකිරණින් උන් පවර
නයන නඳන පැරකුම් රදු දැක මිතුර
තයන ගමන සැළකර රැගනු අවසර

49. ළකල් මිණි බිම් බිතු - කැල්මේ ගැලි නොපෙනී
ලිය ගී ලොබින් නො ම සිට - එ සෙබෙන් අවුත් මද තැන්

i. පළමු පදයේ රජු කරන්නේ කුමක් ද?

....

ii. වියන වර්ණවත් වී ඇත්තේ කෙසේ ද? ....

....

iii. ගිරවාට මාලිගාවේ නොපෙනී ගී ඇසීමට හැකි වී ඇත්තේ ඇයි ? ....

....

....

iv. **ලියගී / නඳන නයන/ ළකල්** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

50. පෙර උවිදා ගෙන ගිරිඳා කිරිසයුර
කළඹනදා නැගි නොමඳා ගොස අයුර
තුරු සමුදා නඳ ඇමදා දෙන නො හැර
වැද දළදා ගෙට දළදා වඳු මිතුර

51. දළදා පුදට දිවසෙන් එන ගුවන් — මඟ
ඇමදා දිලෙන දන මන කර නුවන් — දඟ
විහිදා කිරණ බබළන රන් කැරලි — අඟ
සුසදා මඳක් ඉඳ බඳ අග මිණක් — රඟ

i. විෂ්ණු ක්ෂීර සාගරය කැළඹුවේ කුමකින් ද?

ii. කිරි සයුර කළඹන විට නැගුණු ඝෝෂාවට සමාන කර ඇත්තේ කුමක් ද?

iii. අග මිණක් ලෙස හිදින්න යැයි දූතයාට උපදෙස් ලැබෙන්නේ කුමක් මත සිටීමට ද?

iv. **නුවන් දඟ/උවිදා/අගමිණක්** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

52. තෙල ඔබ සුරත් තුඩගින් මැද — පියාසර
සලසිත් නොවී සතොසින් කොට — පියාසර
නිලු පුල් කලඹ විලසින් යන — පියාසර
නිල ඹර අරා කෙරෙමින් සෙද — පියාසර

53. සරිව තදිව පුර සුරකුමරුවන් — මිළී
සුරුව දුරුව ඉඳ නොව නුවරුවන් — මැළී
තරව ලොළව තබමින් රන් රුවන් — කිළී
ගිරව බලව කෙළනා සොඳ රුවන් — කෙළී

i. පළමුව දැක්වෙන පද්‍යයේ **'පියාසර'** යන පදය අවස්ථා 04 ක විවිධ අරුත් වලින් භාවිතා විය. ඒ පදවල අර්ථ දක්වන්න.

ii. පළමු පද්‍යයේ එන උපමාවේ සරල අර්ථය කුමක් ද?

iii. නුවරුන් මෙහි සඳහන් ක්‍රීඩාවට ඕට්ටු තබන්නේ මොනවා ද?

iv. **මිළී / කිළී/ සෙද** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

54. **නිතොර ගිගිරි දෙන මිණි සලඹ ලා ගෙන**
අදර සරණ අතුලෙන් සඳ වලා ගෙන
පැතිර යනෙන මනහර සුරඹ ලා ගෙන
පවර පුරඹ රඟ වේ මඟ බලා ගෙන

55. **දිමුත් සඳඑවල කෙළනා ළඳ අ ද ර**
සුරත් බැබළි බිඹු පල යයි කර අ ද ර
පුවත් නොදැන ගොස් අසු නොව සෙද මි තු ර
අවුත් යළි සොඳුරු විසිතුරු වෙහෙරතුර

i. පුරකතුන් යටිතොල, පතුල් හා අත්තලවලින් සන්ධ්‍යාවලා රැගෙන යන බව කීමෙන් අදහස් වන්නේ කුමක් ද?

....

....

ii. ගිරවා රැවටීමට ඉඩ ඇත්තේ මක් නිසා ද?

....

iii. ''ළඳ අදර'' යනු මොනවා ද?

....

iv. **බිඹුපල/දිමුත්/සරඟ** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

....

56. **සැදි මුනි සඳ සසුන් - නැව කසුන්කුම් අයුරු**
සිවු පිරි සුදු සිවුරඟ සෙනඟ ගෙන
පවු බල රුදු මල් සැවු දළ දප හරන
විනය නය දැන නැණ - පහනින නිවන යන මෙන

දහම් විදුරු පාරිනරින පිළි ඇදුරු
දහම් ඇදුරු මාහිමි සඳ සහ සොඳුරු

යහපත් සිල් සුවඳ විලෙවුන් ගෙන නිබඳ
පිරිමෙත් නැණ කුළුණුගුණ අබරණ පැළඳ
දියසෙත් කර රඳන කෙලෙසුන් සිඳ පසිඳ
පිළිවෙත් සරු මහරු මහ සඟගණ නැමඳ

57. **පොරණ රුසින් කී තොප යතුරට පවර**
ලද නිදොසින් රිවිදින නැකත දිනකර
කුමරි රුසින් කිවි සුරගුරු සිටි නො හැර
මිතුර තොසින් වඩු සිහිකර මෙත් සුතුර

i. බුදුන් වහන්සේගේ ශාසනය නැමැති නැව සජ්ජිත කළෝ කවුරහුද?

....

....

ii. ''දියසෙත් කර රදන කෙලෙසුන් සිඳ පසිද'' යන කාව්‍යය කොටසේ අර්ථ දක්වන්න.

....

iii. දෙවන පද්‍යයේ දූතයාට පිටත් වන්නට පවසනුයේ කවර දිනක කුමන නැකතක කුමක් සිහිකරද?

....

....

iv. **කුමරි රැසින් / යතුර/කුම් අයුරු** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

58. **විලඳ රැඳුණු මී මී අඹ පල රසැති**
සොඳව පැසුණු දෙළුමුදු දිගු උගු කැමැති
ගෙනෙත තුරුණු කොමළඟ ලඟ ලඟ පැවති
ත යන දකුණු දිග මඟ මඟ පෙර නිමිති

59. **නොමඳ තෙදැති සිරි පැරකුම් නරපාය**
පැහැද සඟන ගෙන හිමි බැඳ ගළපාය
නිබඳ පොහොය කරවන ලෙස කළ පාය
සබඳ වඩින දැක නෙත සිත සතපාය

i. දූතයාට දක්නට ලැබෙන පෙරමඟ නිමිති මෙනවා ද?

....

....

ii. පරාක්‍රමබාහු රජතුමා කුමක් කළ බව මෙහි පැවසේ ද?

....

iii. මෙම පද්‍යය වල එන අනතීන කර්තෘ කාරක කෘදන්න පද දෙකක් උපුටා දක්වන්න.

....

....

iv. **සඟන ගෙන / නරපාය/කොමළඟ** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

60. **වටින නොයෙක් බඩු ඇරගෙන ඇමදාම**
වටින මිලට නොවිකුට කොට වෙළෙඳාම
සිටින ලියන් දැක සිහිකර බණ දාම
වඩින කෝන්ගස් සෙවනේ නො රඳාම

61. **ගවසා සුනිල් වරලසා කුසුම පටියෙන**
වෙහෙසා තතන තන රන තිසර පැටියන
සහසා දිවෙන ලිය දැක ත වෙත අටියෙන
නොලසා මිතුර යාගන් නො සිට යටියන

i. මෙහි කාන්තාවන් වෙළෙඳාම් කටයුතු කරන්නේ කෙසේද?

....

....

ii. දෙවන පද්‍යයේ දූතයා වෙත දිව එන කාන්තාවන්ගේ ස්වභාවය කෙබඳුද?

....

....

iii. මෙහි එන විධික්‍රියා පද දෙකක් උපුටා දක්වන්න.

....

iv. **නොවිකුට/නොලසා/ තන රන තිසර** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

62. **රිවි නුබ ගැබින් බැසා - හෙත සිඳු බැබළි යානේ**
සකි නුබ ඔබින් ගොස් වැද - වෙහෙරට පැපිළියානේ

63. **පුන් ස ඳ කිරණ එත නුඹ ගඟ වතුරු ලෙසා**
නන් කොඳ කුමුදු සමඟම දිලෙන තුරු රැසා
දු න් ස ඳ මුනිඳු පුදයට පසඟතුරු ගොසා
මන් බැ ඳ ලගින් පවුරස මීයඹ තුරු හිසා

i. දූතයාට වෙහෙරට පැමිණෙන්නැයි කියන්නේ කුමන වේලාවක ද?

....

ii. සූර්යා වැතිරෙන්නේ කුමන සයනයේ ද?

....

iii. දූතයාට මී අඹ ගසේ ලඟින්න යැයි උපදෙස් දෙන්නේ කුමන අවස්ථාවක දී ද?

....

iv. **පවුරස/නන් කොළ කුමුදු/පසඟතුරු** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

64. **රඳා මුහුදු රන්මිණි කිරණින් වෙසෙ සා**
උදා දිනිඳු රතුකර සිය රැස් සහ සා
උදා සිරස වැනුවා මෙන් ඉඳුරු දෙ සා
එදා අරුණ දිසි සඳ නුබ ගසින් බැ සා

65. **දිනිතිය දිවයුරුට - අදිතිය අයුරු රිවිකුල**

ලෙව් වැසි මන් තුටු කර රැඳි සුපිරිසිඳු
මව් බිසොවුන් උදෙසා අප නිරිඳු සඳු

කරවූ තුනුරුවන - සතු සොඳුරු වන වෙහෙරෙහි

මතු සඟමොක් සිදුවන සිදුවන ලෙස මිතුර **තට**
සිතු සතොසින් සපැමිණ මුනි **මැඳුරතට**

සුගත් පසිඳු ගුණවැකි මතිනි **තුඬග ය**
මහත් සසර සයුරින් නැගුණු **නිසග ය**
එ සිත් තබා කියමින් මුනිඳු **ගුණග ය**
පිනත් බඳුව වැඳ පෙති පිළිම **මහග ය**

i. දූතයාට ගසින් බසින්නට නියම කරන්නේ කුමන වෙලාවක ද?

....

ii. මව් බිසව වෙනුවෙන් *vi* වැනි පරාක්‍රමබාහු රජු සැදූ විහාරයේ නම කුමක් ද?

....

iii. තුඩග, පිනත් යන පද කුමන සන්ධි වර්ගයට අයත් ද?

....

iv. **පෙති පිළිම / ඉඳුරු දෙස/ රිවිකුල** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

66. **බිතු සිතුවමට ඇඳි පෙලෙනුදුළ** **අඹතුරු**
අතු අත රැඳි ගිරවුන් සැටි දැක **සොඳුරු**
තතු නොම දැන ලොබ බැඳ වැද නොව **නිසරු**
සිතු තුටු කර දැක එහි නොයෙක **විසිතුරු**

67. **වස වතු දප් බිඳ බුදු වූ ගුණ** **න ද න**
අප දිය බප් මුනි දා ගැබ කර **න ද න**
කළ මුළු කප් පවතින ලෙස කළ **න ද න**
වඳු දාගැප් වඳිනා සඳ දින **න ද න**

i. බිතුසිතුවම් වල ගිරා වර්ගයා සිටින්නේ කුමන ස්ථානයක ද?

....

ii. දූතයා දාගැබ වැඳිය යුත්තේ කුමන අවස්ථාවේ ද?

....

iii. පළමු පද්‍යයේ එන ස්වර සන්ධි හා පරවස්වර ලෝප සන්ධි පදයක් උපුටා දක්වන්න.

....

iv. **'කප් පවතින / දියබප්/ පෙලෙනු දුල'** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

68. **නිසඟ පවඟ දෙන මුනි උපදිනා** **දිනේ**
සමඟ ඉපිද පිහිටව පැවති හැම **දිනේ**
ලොවඟ පුදද ලද දුම දුරට **සබඳිනේ**
සසග සැපත් සිදුවන ලෙසට **නමදිනේ**

69.	එවෙහෙර තුළ රඳන - මනහර මහරු සඟ	ගණ
	මෙතින් සොඳුරු පිරිසිදු හිය මගෙහි	යොදා
	නිතින් තිලෝගුරු හට පිළිවෙතින්	පුදා
	හර දළ නෙතග වන් - හිවි තව තෙදින්	බබළන
	අමාතර විනය සිදු නය රුවන්	ගළ
	තබා නැණ තරිඳු කිරණින් උදම්	කළ
	නොමඳ වියත් ගඟ රළ වැළ සේ	පුබුදු
	නිබඳ දිමුත් සිව් පිරිසිදු සිල්	පුරුදු
	පැහැද මහත් මුණි බණ දෙසුමෙහි	පසිඳු
	නැමඳ සුනෙත් මහදෙවි පිරුවන්	තෙරිඳු

i. බෝසතුන් ඉපදුනු දාම ඉපදුනේ කුමක් ද?

....

ii. ඊශ්වරයාගේ දැඩි ඇසෙහි ගින්නට සමාන කරන්නේ කුමක් ද?

....

iii. සුනේත්‍රා දේවී මහ පිරිවෙනේ පිරුවන් තෙරිඳු කවුද?

....

iv. **'වියත් ගඟ/ සිව් පිරිසිදු සිල්/ සසඟ** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

70.	සවන් පුදට සපැමිණ බැලුව	කොමළඟේ
	නුවන් කැලුම් වැද තුඩ මලින වෙයි	තගේ
	එවන් කිලිටු වනතෙක් නොසිට උන්	ළඟේ
	පවන් මඟට වැද යා ගන්න	මනරඟේ
71.	සිත් එඩියෙන් යුදකර තම හිමි	යෙහෙන
	ලත් පඩියෙන් සතුටුව ඉඳ මන	මතින
	මත් වැඩියෙන් ලිය ගී කියන තැන	තැන
	අත් තිඩියෙන් යව ළඳ ලිය දැක	සොබන

i. දූතයාගේ තුඩ කිලිටි විය හැක්කේ කෙසේද?

....

....

ii. දෙවන පද්‍යයේ කාන්තාවන් සතුටු වන්නේ ඇයි ?

....

iii. අත්තිඩිය ප්‍රදේශයෙන් පිටත් වීමට දූතයාට උපදෙස් ලැබෙන්නේ මෙනවා නරඹා ද?

....

iv. **ලියගී / බැලුව** යන පදවල ව්‍යාකරණ විභාග දක්වන්න.

....

72. **පළ පළ පොරුන යන - ගව මී රළ ගිගිලියෙන්**
ගවපල් කෙළින කෙළියෙන් - යව ඉටු මොරටු එළියෙන්

73. **සබඳ මඳක් තැන් ගිය මඟ දකුණු පසේ**
විහිද තිබෙන වලු බර පොල් උයන් රැසේ
නොමඳ තරග පහරට බිය ව නො කමසේ
මුහුද කැලුම් රැස් වූ වැන්න වෙරළ සේ

i. මෙහි විස්තරවන මොරටු එළිය ප්‍රදේශයේ ලක්ෂණ දෙකක් ලියන්න.

....

....

ii. වලුබර පොල් උයන් රැස කවියා දැක ඇත්තේ කුමක් ලෙස ද?

....

iii. මෙහි දැක්වෙන විධි ක්‍රියාවක් හා අනතීත කර්තෘ කාරක කෘදන්ත පදයක් උපුටා දක්වන්න.

....

iv. **'නො කමසේ / ගිගිලියෙන්''** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

74. **නීලඹරේ වැජඹෙන ගන කුළු ලෙස ට**
මුදුතෙරේ යන එන නැව් පෙනෙය තට
පැරතරේ පිය දුක් නො සිතා ගතට
පානදුරේ ගඟිනෙතෙරව යව එපිට

75. **කනලා උපුල් මල් ගවසා කෙස් වැටිය**
බිඳලා පොකුරු කුරු කර මුතුහර සැටිය
බැඳලා ගවන් වෙත ගවපලුලිය සිටිය
නොබලා මිතුර යාගන් මඟ පොතු පිටිය

i. පානදුරේ ගඟින් එතර වීමට උපදෙස් දෙන්නේ කෙසේ ද?

....

ii. ගවයන් බලාගත් ගොපලු ලියන් සැරසී සිටියේ කෙසේද?

....

iii. වැහි වළාකුළු ලෙස පෙනෙන්නේ මොනවා ද?

....

iv. මෙහි එන යුගල පදයක් හා ස්වර සන්ධි පදයක් උපුටා දක්වන්න.

....

76. දුල් පුටු නළල් තලාය දී — තලාය
පුල් රතු උපුල් මලාය සවන — ලාය
ගල් කුළු මුදුන් වලාය සිටි — කලාය
ඇල් ගෙවිලියන් බලාය තෝ — පලාය

77. වෙනේ මියුරු පල රස විඳ මග — දෙපිට
සෙනේ වඩා වැද සිය නෑසිය — වෙතට
මෙනේ ගිමන් දුක් දුරුකර ගිය — තොපට
පෙනේ සොඳුරු පලතුරු මෙගොඩ — කළුතොට

i. ඇල් ගෙවිලියන් සැරසී සිටියේ කෙසේද?

....

ii. ගමන් වෙහෙස නැති කර ගැනීමට දූතයා කුමක් කළ යුතු ද?

....

iii. බලාය, පලාය යන පද කුමන ව්‍යාකරණ ගණයට අයත් ද?

....

iv. **'ඇල් ගෙවිලියන් / නෑසිය'** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....

78. උඳු මුං තල කලත් මාරුතු තණ — විවග
කිතුල් තල් තැඹිලි අඹ රඹ උගු — සමග
හැමකල් සැදී නොයෙක් කෙත්වත් දැක — එමග
මඳ තැන් තොසින් තොගොසින් මිතුර — මනරඟ

79. ලක කොමළඟ සමනොළ ගිරි හිසින් — ගොතා
කළ මනරඟ මලිගිය මල් දමින් — යුතා
වරසල රඟ පෙණවැළ හැළිසීයෙන් — ඉතා
දිළි කළු ගඟ ළඟ වැද හරු ගිමන් — ගතා

i. මෙහි සඳහන් ධාන්‍ය වර්ග සියල්ල නම් කරන්න.

....

....

ii. 'ලක කොමලඟ' යනු කුමන කාව්‍යාලංකාරයක් ද?

....

iii. කළු ගඟ ළඟ නතර විය යුත්තේ ඇයි ?

....

iv. **'මලිගිය මල් / විවඟ** යන පදවල අර්ථ දක්වන්න.

....